

Vysoká škola zdravotníctva a sociálnej práce sv. Alžbety

Námestie 1. mája, č.1 Bratislava

Oponentský posudok

na habilitačnú prácu **MUDr. Ivana Vaňa, PhD.:**

" *Kvalita života pacientov s osteoporotickou zlomeninou vo vyššom veku*" ,
v študijnom odbore 7. 4. 2 Verejné zdravotníctvo

Predložená habilitačná práca " *Kvalita života pacientov s osteoporotickou zlomeninou vo vyššom veku*", sa venuje tak problematike osteoporózy vo vyššom veku jej epidemiológii, patofyziológii a rizikovým faktorom ovplyviteľnými, resp. neovplyviteľnými, diagnostikou, profylaxiou i terapiou, ako aj zmenami, ktoré seniorom prinášajú poruchy zdravotného stavu a sú sprevádzané často zásadnou kvalitatívnou premenou života i hodnôt dovtedy preferovaných.

Rozashom 165 strán, 19 obrázkami a tabuľkami a viac ako 100 citáciami. Prehľadnosťou i grafickou úpravou je práca štandardná so slušnou výpovednou hodnotou. Autor sa však nevyhol niektorým preklepom a chybám (nepresné číslovanie kapitol, resp. subkapitol, prevzaté slová z iných jazykov), tie však neznižujú výpovednú hodnotu predkladaného diela. Kontrolou originality sa zistila zhoda dosahujúca 36 %, čo je pomerne vysoké číslo, preto prosím autor pri obhajobe o bližšie osvetlenie tejto skutočnosti. Napriek uvedenému možno konštatovať, že po formálnej i obsahovej stránke práca spĺňa legislatívne požiadavky stanovené pre tento typ prác.

V úvodnej časti okrem vyššie uvedeného autor opisuje klinický obraz osteoporózy a jeho etiologické súvislosti. Venuje sa tiež sekundárnej osteoporóze, ktorá je sprevádzaná niektorými najmä hormonálnymi ochoreniami, ale tiež ochoreniami tráviacej a vylučovacej sústavy. Môže byť indukovaná liekmi alebo sa vyskytuje pri niektorých malígnych ochoreniach.

Z pohľadu verejného zdravotníctva sa autor venuje i problematike kvality života s osteoporotickou zlomeninou, ekonomickými aspektmi a postaveniu verejného zdravotníctva v oblasti prevencie neinfekčných ochorení vrátane prezentovanej nozologickej jednotky.

Výskum sa zameril na zisťovanie kvality života (v dimenziách - fyzickej, psychickej, sociálnej i spirituálnej a pod.) pacientov v geriatrickom veku po prekonaní osteoporotickej

zlomeniny. Z vlastných výsledkov i z randomizovaných štúdií doma i vo svete sa zisťuje, že úmrtnosť týchto pacientov s ťažkými zlomeninami v dôsledku osteoporózy je porovnateľná s onkologickou mortalitou a to nezávisle na veku postihnutých jedincov. Najhoršiu prognózu majú pacienti so zlomeninou bedrových kĺbov. Možno konštatovať, že osteoporóza spolu s kardiovaskulárnymi, metabolickými a onkologickými ochoreniami patria medzi hlavné civilizačné ochorenia v súčasnosti a mali byť prioritou verejno-zdravotníckych koncepcií v jednotlivých krajinách Európskej únie vrátane Slovenska. Je všeobecne známe, že prevencie formou ochrany a podpory zdravia v oblasti chronických neinfekčných ochorení musí mať charakter dlhodobých nefarmakologických intervencií, je v každom z nás, aby sa o svoje zdravie staral a tomu prispôsobil i svoj životný štýl.

Otázky oponenta:

1. Aká je prevencia a terapia sekundárnej osteoporózy u pacientov s hypertyreózou pri dlhodobej substitučnej liečbe, kde sa tieto zmeny najviac vyskytujú?

2. Aký spôsob príjmu vápnika je u seniorov najefektívnejší (často každodenný príjem veľkého počtu liekov, ktoré môžu ovplyvňovať jeho rezorbovanie)?

3. Akú stravu by ste odporúčali u pacientov v andropauze, resp. u žien v menopauze z cieľom prevencie osteoporózy?

Záver

Možno konštatovať, že práca MUDr. Ivana Vaňa, PhD. "*Kvalita života pacientov s osteoporotickou zlomeninou vo vyššom veku*", spĺňa stanovené podmienky na prijatie k obhajobe a po jej úspešnej prezentácii o d p o r ú č a m menovanému udelenie vedecko-pedagogického titulu "**docent**" v študijnom odbore **7.4.2. Verejné zdravotníctvo** .

Košice 27.4.2017

Prof. MVDr. Peter J u r i š, CSc.

oponent